

201501030
Zorginstituut Nederland

24 DEC. 2015

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Pakket
Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530.2015162265

Datum 23 december 2015
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2015155888

Onze referentie
2015162265

Uw referentie
G47 201501038

Uw brief van
7 december 2015

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 7 december 2015 aan Zorginstituut Nederland advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Verzoeker en verweerder hebben een geschil over aanspraak op een gynaecomastie-extirpatie. Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Zorginstituut Nederland brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft Zorginstituut Nederland dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Verzoeker is een 35-jarige man met in de voorgeschiedenis een ALL op een leeftijd van 15 maanden welke behandeld werd met cytostatica, en een recidief op 6 jaar. Vanwege een stagnatie van groei werd het groeihormoon Anavar voorgeschreven. Als complicatie van deze behandeling heeft verzoeker last van gynaecomastie, waarvoor extirpatie in 2006. De operatie leidde niet tot het gewenste resultaat.

Verweerder heeft het verzoek afgewezen; er bestonden geen ernstige pijnklachten en uit de aanvraag en de overlegde foto's blijkt dat er geen sprake was van een feminisatie vergelijkbaar met Tanner stadium M4 of meer.

Gynaecomastie^{1,2,3}

Gynaecomastie is een goedaardige vergroting van de mannelijke borst(en) tengevolge van groei van klierweefsel. Als alleen sprake is van vetophoping, dan spreekt men wel van pseudogynaecomastie. Fysiologische gynaecomastie komt algemeen voor bij pasgeborenen, adolescenten en bij mannen van middelbare en oudere leeftijd. Geschat wordt dat het in 30-50% van de gezonde mannen voorkomt. Pathologische gynaecomastie kan verschillende oorzaken hebben, zoals verminderde testosteron productie, toegenomen oestrogeen productie of medicijngebruik.⁴

Omdat er sprake is van een behandeling die een puur cosmetisch karakter kan hebben moet deze worden getoetst aan de verzekeringsvoorwaarden voor behandeling van plastisch-chirurgische aard. De voorwaarden voor vergoeding gynaecomastie staan ook beschreven in de "werkwijzer plastische chirurgie 2012".⁵

Een mastectomie ter correctie van een gynaecomastie komt voor vergoeding in aanmerking indien er sprake is van aangetoond klierweefsel, waarbij er geen onderliggende oorzaak is of waarbij deze reeds behandeld is en indien deze gynaecomastie langer bestaat dan 12 maanden. Daarbij dient er sprake te zijn van:

- een aantoonbare lichamelijke functiestoornis:
 - ernstige pijnklachten die gerelateerd zijn aan het klierweefsel en een duidelijke impact hebben op het dagelijks functioneren en/of
- een verminking:
 - een gynaecomastie, waarbij er sprake is van een duidelijke feminisatie van de borst, vergelijkbaar met Tannerstadium M4 of meer (zie Bijlage 1. Tanner stadia borstontwikkeling.)
 - Er is doorgaans geen vergoeding mogelijk bij een BMI > 30 (pseudogynaecomastie staat voorop).

Verzoeker voldoet wel aan een langer bestaande gynaecomastie. Maar uit het dossier blijkt niet dat er sprake is van een aantoonbare, lichamelijke functiestoornis of van verminking. Beoordeling van de bijgevoegde foto's laat niet zien dat er sprake is van duidelijke feminisatie van de borst li, rechts is niet te beoordelen, vergelijkbaar met Tannerstadium M4 of meer. Echter op de aanvraag van de plastisch chirurg is aangegeven dat er geen sprake is van een Tannerstadium M4 of meer. Bij verzoeker is geen sprake van een aantoonbare, lichamelijke functiestoornis of van verminking, aldus de medisch adviseur.

¹ Gikas P, Mokbel K Management of gynaecomastia an update Int J Clin Pract 2007

² Brennan M, Houssami N, French J Management of benign breast conditions part 3 – other breast problems Aust Fam Physician 2005,34(5) 353-5

³ Narula HS, Carlson HE Gynaecomastia-pathophysiology, diagnosis and treatment Nat Rev Endocrinol 2014 Aug 12 doi: 10.1038/nrendo.2014.139

⁴ Weiss JR, Moyisch KB, Swede H Epidemiology of male breast cancer Cancer Epidemiol Biomarkers Prev 2005,14(1) 20-6

⁵ https://www.vagz.nl/includes/php/download_file.php?f=documents/69515_WerkwijzerPC2012.pdf

Juridische beoordeling

Zorginstituut Nederland heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering, is Zorginstituut Nederland het met verweerder eens dat verzoeker niet in aanmerking komt voor het gevraagde. In artikel 19 van de overeengekomen zorgverzekering is bepaald dat aanspraak bestaat op plastische chirurgie ingeval van verminking of een aantoonbare, lichamelijke functiestoornis. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald. Gelet op het advies van de medisch adviseur is hiervan geen sprake.

Overigens bestaat er sinds 1 februari 2000 geen aanspraak op plastisch chirurgische behandelingen ter correctie van afwijkingen in het uiterlijk, die hun oorzaak vinden in psychisch lijden (Stc.1999, nr. 235, p. 7).

Ten slotte merkt Zorginstituut Nederland nog op dat de adviestaak van Zorginstituut Nederland beperkt is tot de vraag of een verzekerde aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van Zorginstituut Nederland kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van een zorgverzekeraar op basis van de aanvullende verzekering.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
23 december 2015

Onze referentie
2015162265